JESSENIOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE
Univerzita Komenského v Bratislave

prof. MUDr. Mgr. **Miloš Jeseňák**, PhD., MBA, Dott.ric., MHA, FAAAAI
Ústav klinickej imunológie a lekárskej genetiky
Univerzita Komenského v Bratislave
Jesseniova lekárska fakulta v Martine
Univerzitná nemocnica Martin
Kollárova 2
036 01 Martin
Slovenská republika

Oponentský posudok

habilitačnej práce
„Multidimenzionálny pohľad na sclerosis multiplex:
Progresia ochorania a nefarmakologické intervencie"
MUDr. Dariny Slezákovej, Ph.D.
odbornej asistentky na II. neurologickej klinike LF UK v Bratislave a UNM
v odbore habilitačného konania a inauguračného konania: **neurológia**.

Všeobecná charakteristika práce

Habilitačná práca sumarizuje výsledky dlhoročnej vedeckej práce autorky, ktorá sa zameriava na jednotlivé aspekty sclerosis multiplex (SM) – od diagnostiky, rizikových faktorov až po jej komplexný manažment – tak farmakologický ako aj nefarmakologický. Ide o významné imunitne podmienené ochorenie centrálneho nervového systému, ktorému je v ostatných rokoch venovaný intenzívny výskum – tak z pohľadu rizikových faktorov, genetickej podmienenosti, epigenetických faktorov modifikujúcich priebeh a komplikácie ochorenia ako aj z hľadiska vývoja inovatívnych foriem liečby. Téma habilitačnej práce bola zvolená vysoko aktuálne.

Formát ako aj rozsah práce je štandardný a spĺňa kritériá kladené na tento druh práce. Pozostáva z dvoch častí – **Úvod do problematiky sclerosis multiplex** a **Komentovaný súbor vedekých prác** (autorky). Samotná habilitačná práca vo forme textu a následne prílohová časť. Prvá časť je napísaná na 69 stranách a predkladá aktuálny pohľad na jednotlivé aspekty sclerosis multiplex – etiopatogenéza, klinický obraz a priebeh, diagnostika a monitoring ochorenia, farmakologická aj nefarmakologická liečba. Časť je doplnená zoznamom 451 literárnych odkazov vrátane prác od samotnej autorky. Téma je spracovaná prehľadne a vo svetle aktuálnych poznatkov vrátane nového pohľadu na SM ako kontinuum viacerých stavov. Práca jasne dokladuje odbornú aj vedeckú úroveň samotnej autorky, ktorá je etablovanou osobnosťou v manažmente tohto ochorenia. Komentovaný súbor vedeckých prác autorky obsahuje celkovo 7 prác napísaný na 67 stranách (vrátane samotných komentovaných prác).

Publikačná činnosť, na ktorú sa odvoláva habilitačná práca, jasne dokladuje vedeckú vyzretosť autorky ako aj jeho dopad na súčasný stav vedomostí v odbore neurológia na

národnej aj medzinárodnej úrovni. Aj v kontexte Českej republiky a Slovenska ide o etablovanú vyzretú osobnosť.

Analýza habilitačnej práce

Samotná habilitačná práca je rozdelená štandardným spôsobom na jednotlivé kapitoly a podkapitoly, ktoré na seba logicky nadväzujú. Text je dobre čitateľný a je vhodne doplnený viacerými tabuľkami, obrázkami, schémami a grafmi. V prvej časti sa autorka venuje aj novým aspektom ochorenia – z hľadiska priebehu, komplikácií ale aj možnostiam inovatívnej (tak farmakologickej ako aj nefarmakologickej – komplementárnej – liečby. Obzvlášť oceňujem komplexnosť pohľadu na manažment ochorenia a prevenciu jeho komplikácií či agravujúcej sa disabilite. Veľmi dôležitou je (síce krátka) časť venovaná použitiu transplantácie kmeňových buniek, v ktorej je práve autorka významnou osobnosťou na Slovensku.

V druhej časti venovanej komentovaným prácam sa autorka vedecky venovala:

- podpornej nefarmakologickej liečbe,
- aktuálnemu spojeniu medzi SM a mikrobiómom čreva,
- rizikových faktorom progresie ochorenia,
- tradičným či novým biomarkerom predikujúcim priebeh a komplikácie
- ako aj asociovaným komorbiditám.

Formálna stránka habilitačnej práce

Habilitačná práca je spracovaná na primeranej úrovni a po formálnej či obsahovej stránke **nemám pripomienky**. Po jazykovej stránke je práca napísaná správne a s minimom preklepov.

Vyjadrenie sa k výsledkom kontroly originality habilitačnej práce

Kontrola originality preukázala index podobnosti 6,8o %, pričom sa týka bežných a všeobecne známych definícií. **Práca nevykazuje žiadne známky plagiátorstva či nekalých publikačných praktík**.

Stručný súhrn posudku

Habilitačná práca **„Multidimenzionálny pohľad na sclerosis multiplex: Progresia ochorania a nefarmakologické intervencie" MUDr. Dariny Slezákovej, Ph.D.** sumarizuje výsledky jej dlhoročnej vedeckej práce, ktorá sa zameriava na problematiku SM. Vzhľadom na klinický význam ochorenia bola téma habilitačnej práce zvolená vysoko aktuálne. Habilitačná práca má štandardný formát a skladá sa z dvoch častí – prvou je vlastný text sumarizujúce jednotlivé

aspekty ochorenia SM (doplnený 451 literárnymi odkazmi), druhá časť predstavuje súbor 7 komentovaných publikácií autorky, v ktorých je 3 krát prvým autorom. Ide o publikácie v prestížnych vedeckých časopisoch v odbore neurológia. Dopad dosiahnutých výsledkov dokladuje aj množstvo citácií na dané práce. Habilitačná práca je spracovaná na primeranej úrovni a po formálnej či obsahovej stránke nemám k nej pripomienky. Viaceré zahrnuté pôvodné práce autorky majú inovatívny charakter a rozširujú súčasný stav poznania.

Habilitačná práca MUDr. Dariny Slezákovej, Ph.D. spĺňa všetky požiadavky štandardne kladené na tento typ práce. Jasne dokladuje dlhoročnú vedecko-výskumnú činnosť autorka v danej oblasti.

Otázky k habilitačnej práci:

1. Akú pozíciu vidí autorka transplantačnej liečby ako aj inovatívnych foriem liečby (napr. CAR-T liečby)v blízkej budúcnosti v kontexte ev. zmien indikácií a pozície daných postupov v manažmente SM.
2. Aký je súčasný názov na očkovanie ako rizikový faktor pre vznik SM? O tejto téme koluje mnoho dezinformácií či irelevantných záverov.

Osobné zhodnotenie habilitantky

Habilitačná práca jasne dokladuje vyzretosť osobnosti MUDr. Dariny Slezákovej, Ph.D., a to tak z hľadiska vedeckého, ako aj pedagogického či lekárskeho. Ide o etablovanú a uznávanú odborníčku vo svojom odbore. Aj my dlhé roky spolupracujeme najmä v oblasti manažmentu a prevencie infekcií u SM pacientov počas imunointervenčnej liečby či po transplantačnej liečby (najmä z hľadiska očkovania).

Záver

Predložená práca spĺňa kritériá kladené na habilitačnú prácu. Odporúčam ju ako podklad pre habilitačné konanie a súčasne odporúčam, aby po úspešnej obhajobe pred Vedeckou radou Lekárskej fakulty UK v Bratislave, bol MUDr. Darine Slezákovej, PhD. v zmysle Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor, udelený titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania ***neurológia***.

V Martine, 4. januára 2026 prof. MUDr. Miloš Jeseňák, PhD., FAAAAI